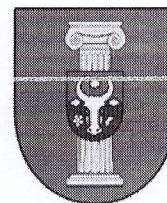

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 264/18**

mun. Chișinău

16 august 2021

Inspectorul superior de integritate din cadrul Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, Serghei Pleșca, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictului de interese, inițiat în privința directorului gimnaziului „Valentin Slobozenco” din s. Micăuți, r-nul Strășeni, dna Elizaveta Constantin, cod numeric personal [REDACTED], cu domiciliul în [REDACTED], în temeiul art. 19 lit. g) și ținând cont de prevederile art. 35 din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016,

CONSTATĂ:

La 23 aprilie 2021, în condițiile alin. (1) al art. 30 din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016, prin intermediul sistemului electronic de distribuire a sesizărilor, a fost repartizată aleatoriu spre verificare prealabilă sesizarea [REDACTED] înregistrată cu nr. B-418/21 din 19 aprilie 2021.

Prin adresarea înaintată Autorității, se solicită inițierea procedurii de control în privința directorului gimnaziului „Valentin Slobozenco” din s. Micăuți, r-nul Strășeni, Constantin Elisaveta Vasile, din motiv că în calitate de conducător al instituției a admis conflictul de interese în raport cu nora sa [REDACTED] pe care a angajat în calitate de profesoară, suplinind locul vacant apărut după eliberarea din această funcție a petiționarei.

În drept petiționara își întemeiază pretențiile invocând prevederile art. 2, art. 12 alin. (4) și alin. (10), art. 14 alin. (3) și alin. (4) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016.

Astfel, întru elucidarea chestiunilor revendicate de autorul sesizării, stabilindu-se că Elisaveta Constantin este subiect al declarării conflictului de interese, iar sesizarea preluată spre verificare conținea indicii suficiente pentru a contura o bănuială rezonabilă privind nerespectarea regimul juridic al conflictelor de interese de către subiectul reclamat, la 29 aprilie 2021 a fost emis procesul-verbal nr. 276/18 de inițiere a controlului, cu informarea participanților procedurii despre decizia adoptată.

Prin comunicarea scrisă a inspectorului cu nr. 04-18/2333 din 13 mai 2021, recepționată la 18 mai 2021, subiectul controlului a fost informat despre inițierea controlului, fiind invitat să-și expună punctul de vedere cu privire la pretensele conflicte de interese reale apărute în exercițiul funcției în sectorul public.

În perioada controlului, întru documentarea stării de fapt, inspectorul a solicitat și primit informațiile necesare controlului de la persoane fizice și juridice.

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

În aceeași perioadă, inspectorul a consultat și extras date din SIA „e-Integritate”, SIA Registrul de Stat al Populației și SIA „Acces CPAS” precum și au fost îndeplinite formalitățile procedurale în vederea emiterii actului de constatare.

Punctul de vedere al persoanei supuse controlului

Subiectul susține că, la 14 septembrie 2020, la cerere, a angajat în funcția vacantă de cadru didactic de sprijin pe dna [REDACTAT], care îi este noră. Funcția a devenit vacantă în urma cererii de eliberare a dnei [REDACTAT] din motive de sănătate.

Subiectul menționează că, la angajarea persoanei apropiate nu a știut că trebuie să declare conflictul de interese apărut, însă notează că a coordonat acțiunea cu [REDACTAT], specialist principal din cadrul DÎ Strășeni. Ulterior, informându-se mai amănunțit despre procedura legală a depus declarația privind conflictul de interese, iar Direcția Generală Educație și Cultură Strășeni i-a eliberat soluția pe marginea acestuia exprimată prin Ordinul nr. 74-p din 15 aprilie 2021.

Probele ce servesc la constatarea faptelor și circumstanțelor cazului:

- 1) Sesizarea [REDACTAT] nr. B-418/21 din 19 aprilie 2021, cu anexe;
- 2) Fișa de distribuire aleatorie din 23 aprilie 2021;
- 3) Proces-verbal de inițiere a controlului nr. 276/18 din 29 aprilie 2021;
- 4) Comunicarea scrisă a inspectorului cu nr. 04-18/B-418/21 din 29 aprilie 2021, privind informarea petiționarei despre rezultatul verificării prealabile a sesizării, recepționată la 04 mai 2021;
- 5) Comunicarea scrisă a inspectorului cu nr. 04-18/2333 din 13 mai 2021, privind informarea subiectului despre inițierea controlului, despre drepturile în cadrul procedurii și invitația de a-și expune punctul de vedere pe marginea obiectului controlului, cu aviz de recepție la 18 mai 2021;
- 6) Declarație de avere și interese personale anuală, pentru anul 2020, a subiectului controlului;
- 7) Raport de consultare a bazei de date din 13 mai 2021 (RSP), prin care se confirmă că, dna [REDACTAT], c.n.p. [REDACTAT], este nora dnei Elisaveta Constantin, c. n. p. [REDACTAT];
- 8) Raport de consultare a bazei de date din 13 mai 2021 (Acces CPAS), prin care se confirmă că, dna [REDACTAT], c.n.p. [REDACTAT], a fost remunerată în cadrul Direcției Generale Educație și Cultură pentru perioada septembrie-decembrie 2020, în mărime totală de 21 617,35 MDL;
- 9) Solicitarea de informație a inspectorului în adresa Direcției Generale Educație și Cultură Strășeni/Gimnaziului „Valentin Slobozenco” din s. Micăuți nr. 04-18/2375 din 14 mai 2021;
- 10) Punct de vedere înregistrat cu nr. 4308 20 mai 2021, cu anexe;
- 11) Răspunsul Gimnaziului „Valentin Slobozenco” din s. Micăuți nr. 4579 din 01 iunie 2021, cu anexele:
 - a) Contract individual de muncă nr. 59/20 din 14 septembrie 2020, prin care se confirmă accederea dnei [REDACTAT], c.n.p. [REDACTAT], în funcția de profesor de limbă și literatură engleză și spaniolă în cadrul Gimnaziului „Valentin Slobozenco” din s. Micăuți;
 - b) Regulamentul de organizare și funcționare a gimnaziului „Valentin Slobozenco” din s. Micăuți, aprobat la ședința Consiliul Profesoral din 25 august 2020;
 - c) Registrul de evidență a contractelor individuale de muncă și a acordurilor suplimentare;
 - d) Dosarul personal al angajatei [REDACTAT];
- 12) Răspunsul Direcției Generale Educație și Cultură Strășeni nr. 4580 din 01 iunie 2021, cu anexele:

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

- a) Ordinul Direcției Învățământ Strășeni nr. 56-p din 11 iunie 2019, prin care se confirmă numirea dnei Elisaveta Constantin în funcția de director interimar al Gimnaziului „Valentin Slobozenco” din s. Micăuți, începând cu 12 iunie 2019, până la desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției;
- b) Ordinul Direcției Învățământ Strășeni nr. 125-p din 04 septembrie 2019, privind numirea învingătorului concursului, dna Elisaveta Constantin în funcția de director al Gimnaziului „Valentin Slobozenco” din s. Micăuți, pe o perioadă de 5 ani, începând cu 05 septembrie 2019;
- c) Contract individual de muncă nr. 14/19 din 04 septembrie 2019, privitor la accederea dnei Elisaveta Constantin în funcția de director al Gimnaziului „Valentin Slobozenco” din s. Micăuți;
- d) Fișa postului Director al Gimnaziului „Valentin Slobozenco” din s. Micăuți, aprobată la 04 septembrie 2019;
- e) Extras din Registrul declarațiilor de conflict de interese ținut de Direcția Generale Educație și Cultură Strășeni, prin care se confirmă înregistrarea declarației dnei Elisaveta Constantin sub nr. 54 din 14 aprilie 2021;
- f) Declarație privind conflictul de interese real nr. 54 din 14 aprilie 2021, prin care se confirmă că în calitate de director al Gimnaziului „Valentin Slobozenco” din s. Micăuți, dna Elisaveta Constantin, declară conflictul de interese real exprimat prin necesitatea luării deciziilor în privința persoanei apropiate, nora [REDACTED], care activează în calitate de cadru didactic de sprijin în cadrul gimnaziului;
- g) Ordinul Direcției Generale Educație și Cultură Strășeni nr. 74-p din 15 aprilie 2021, prin care se confirmă că, în calitate de organ ierarhic superior, Direcția decide redistribuirea responsabilităților în sarcina directorului adjunct, [REDACTED], atribuțiile de luare a deciziilor și semnare a actelor administrative privind activitatea angajatului [REDACTED].

Aprecierea inspectorului de integritate

Prin sesizarea înaintată, petiționarul informează Autoritatea despre pretinsa încălcare a regimului juridic al conflictului de interese de către directorul Gimnaziului „Valentin Slobozenco” din s. Micăuți, dna Elisaveta Constantin, manifestată prin angajarea persoanei apropiate în aceeași instituție în situație de conflict de interese real.

Subiectul menționează că, la angajarea persoanei apropiate nu a știut că trebuie să declare conflictul de interese apărut, însă notează că a coordonat acțiunea cu [REDACTED], specialist principal din cadrul Direcției Învățământ Strășeni, după care, informându-se mai amănunțit despre procedura legală a depus declarația privind conflictul de interese.

În cadrul controlului s-a constatat că, la 11 iunie 2019, Direcția de Învățământ Strășeni (Direcția Generală Educație și Cultură), numește dna Elisaveta Constantin în funcție de director interimar al Gimnaziului „Valentin Slobozenco” din s. Micăuți, iar la 04 septembrie 2019 - în funcția de director, în baza rezultatelor concursului.

Conform Registrului de evidență a contractelor individuale de muncă și a acordurilor adiționale, la 04 septembrie 2020, încetează contractul cadrului didactic de sprijin [REDACTED], iar la 11 septembrie 2020, dna [REDACTED] înaintează cererea de angajare în funcția vacantă respectivă, materializată în aceeași zi prin Ordinul nr. 5 de către dna Elisaveta Constantin, iar ulterior prin încheierea contractului individual de muncă nr. 59/20 din 14 septembrie 2020.

S-a mai constatat că, în Registrul declarațiilor de conflict de interese ținut de Direcția Generale Educație și Cultură Strășeni, o declarație privind conflictul de interese real apărut în activitatea directorului Gimnaziului „Valentin Slobozenco”, a fost înregistrată abia la 14 aprilie 2021, sub nr. 54.

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.

Potrivit declarației privind conflictul de interese real nr. 54 din 14 aprilie 2021, directorul Gimnaziului „Valentin Slobozenco” din s. Micăuți, dna Elisaveta Constantin, declară conflictul de interese real exprimat prin necesitatea luării deciziilor în privința persoanei apropiate, nora [REDACTAT], care activează în calitate de cadru didactic de sprijin în cadrul gimnaziului.

Din Raportul de consultare a bazei de date din 13 mai 2021 (RSP), rezultă că, dna [REDACTAT], c.n.p. [REDACTAT], este nora dnei Elisaveta Constantin, c. n. p. [REDACTAT];

Examinând materialele dosarului și punctul de vedere al subiectului controlului inspectorul constată încălcarea regimului juridic al conflictului de interese de către dna Elisaveta Constantin, în exercitarea funcției de director al gimnaziului „Valentin Slobozenco”, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 9 alin. (3) al Codului administrativ, prin sesizare se informează autoritatea publică cu privire la o problemă de interes personal sau public.

Conform art. 31 din Legea integrității nr. 82 din 25 mai 2017, controlul conflictelor de interese ale agenților publici subiecți ai declarării averii și intereselor personale se efectuează de către Autoritatea Națională de Integritate în conformitate cu prevederile legislației ce reglementează statutul Autorității și ale legislației privind declararea și controlul averii și intereselor personale.

În corespundere cu prevederile art. 19 lit. b) al Legii cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016, controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese este activitate desfășurată de inspectori de integritate.

Potrivit art. 6 alin. (1) din Codul administrativ, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică.

Potrivit art. 92 alin. (1)-(2) Cod administrativ, autoritatea publică decide conform convingerii sale libere dacă consideră o faptă drept existentă, luând în considerare întreaga procedură administrativă, inclusiv toate probele. Autoritatea publică ia în considerare toate faptele care au importanță pentru caz, inclusiv cele favorabile participanților.

Prin urmare, îndeplinind acțiunile și formalitățile procedurale necesare controlului, înainte de a emite actul de constatare pe caz, inspectorul reține că, în cadrul controlului s-a constatat cu certitudine că, în calitate de director, aflându-se în situație de conflict de interese real apărut la examinarea cererii persoanei apropiate de a o angaja la gimnaziu, la 11 septembrie 2020, dna Elisaveta Constantin a emis actul administrativ privind numirea în funcție de cadru didactic de sprijin, iar la 14 septembrie 2020 a încheiat actul juridic corespunzător (contract individual de muncă).

Potrivit fișei postului și a Regulamentului de organizare și funcționare a gimnaziului „Valentin Slobozenco” din s. Micăuți, directorul numește și eliberează din funcție personalul didactic de predare, didactic auxiliar și nedidactic, încheie contracte individuale de muncă cu personalul angajat și este responsabil de corectitudinea încadrării personalului.

Inspectorul amintește că situația în care subiectul declarării este chemat să emită acte administrative sau să încheie acte juridice care vizează o persoană apropiată și care pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a funcției, reprezintă conflict de interese real în sensul art. 12 alin. (3) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016.

Conform art. 15 alin. (3) din Codul Educației, în funcție de tipul de proprietate, instituțiile de învățământ se clasifică în instituții de învățământ publice sau private.

În rezonanța noțiunilor descrise la art. 2 din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016, instituțiile publice se consideră organizație publică.

În conformitate cu prevederile art. 3 lit. e) al Legii privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016 și prevederile art. 5 lit. b) din Legea integrității nr. 82 din 25 mai 2017, prevederile actelor normative respective se aplică conducătorilor organizațiilor publice.

În spiritul normelor generale prevăzute la art. 14 alin. (1)-(3) din Legea integrității nr. 82 din 25 mai 2017, în vederea asigurării servirii interesului public cu imparțialitate și obiectivitate, conducătorul entității publice este obligat să identifice și să trateze conflictele de interese care apar în activitatea sa profesională în termenele și modul prevăzute de Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016.

În legătură cu identificarea și tratarea conflictelor de interese, care se îndeplinesc în condițiile legislației speciale, conducătorul entității publice este obligat să:

- ✓ declare în scris, în termen de 3 zile, organului ierarhic superior conflictele de interese reale apărute;
- ✓ să nu emită actul administrativ sau să încheie actul juridic, până la soluționarea conflictului de interese;
- ✓ să evite consumarea conflictului de interese prin abținere de la exercitarea atribuțiilor sale în măsura în care acestea sunt amenințate de conflictul de interese, până la soluționarea acestuia;
- ✓ să se conformeze întocmai soluției propuse de organele abilitate cu dreptul de a soluționa conflictul de interese.

Această conduită se desprinde din dispozițiile art. 12 alin. (4)-(5), alin. (7) și art. 14 alin. (3)-(4) și alin. (9) din Legii privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 mai 2016.

Se constată că, contrar conduitei legale, subiectul controlului, la cererea dnei [REDACTED] din 11 septembrie 2020, a emis actul administrativ individual sub formă de ordin de angajare fără respectarea pașilor descriși supra, iar la 14 septembrie 2020, aflându-se în împrejurări similare, și-a completat fapta cu încheierea unui act juridic de angajare a persoanei apropiate în cadrul gimnaziului.

În aceste circumstanțe, inspectorul reține că, în acțiunile/inacțiunile dnei Elisaveta Constantin, sunt prezente elementele faptice ale încălcării regimului juridic al conflictelor de interese.

Inspectorul reține că, funcția de director al gimnaziului „Valentin Slobozenco” fiind o funcție de conducere într-o organizație publică, presupune exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin titularului. Inspectorul menționează că, în situația supusă controlului, conflictul de interese netratat în condițiile legii a compromis realizarea prerogativelor directorului cu imparțialitate și obiectivitate. Prin urmare, există suficiente motive de îngrijorare în privința integrității subiectului controlului, iar pe cale de consecință intervine necesitatea de a-l trage la răspundere juridică pentru lipsă de integritate de care a dat dovadă.

Înainte de a concluziona și decide, inspectorul a luat act de argumentele subiectului precum că încălcarea regimului juridic al conflictului de interese s-ar fi produs deoarece nu cunoștea ce trebuie să facă în așa caz, însă acestea rămân declarative, ori în prezent există suficiente mijloace de informare, inclusiv acte de constatare ale inspectorilor de integritate, din care se putea cu ușurință deduce conduita optimă în situație de conflict de interese real.

În conformitate cu prevederile art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

În rezonanța prevederilor art. 12 alin. (10) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016, fapta subiectului declarării de emitere a actului administrativ sau încheiere a actului juridic cu încălcarea prevederilor alin. (4) și alin. (7) reprezintă conflict de interese consumat, pentru care legea prevede efecte defavorabile.

Conform prevederilor art. 29 alin. (1)-(2) din Codul administrativ, orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă.

În conformitate cu art. 39 alin. (2) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016, din momentul în care actul de constatare a încălcării regimului juridic al conflictului de interese rămâne definitiv, Autoritatea sesizează în termen de cel mult 5 zile, conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarării în vederea declanșării procedurii disciplinare sau, după caz, în vederea încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale persoanei care a emis/adoptat actul administrativ sau a încheiat, direct ori prin persoane terțe, actul juridic, sau a luat ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

În conformitate cu art. 23 alin. (4) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 16 iunie 2016, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că a emis un act administrativ sau a încheiat un act juridic cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

Astfel, exercitând dreptul discreționar conform scopului acordat de lege, conducându-se de prevederile art. 19, art. 35, art. 36, art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016 și ținând cont de art. 29 alin. (1)-(2) și art. 120 alin. (1) lit. e) din Codul administrativ inspectorul,-

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de dna Elisaveta Constantin, manifestată prin nedeclararea și nesoluționarea conflictelor de interese apărute, în circumstanțele descrise în prezentul act.
2. Se constată că, în exercitarea atribuțiilor de director al gimnaziului „Valentin Slobozenco” din loc. Micăuți, r-nul Strășeni, dna Elisaveta Constantin a emis ordinul nr. 5 din 11 septembrie 2020 și a încheiat contractul individual de muncă nr. 59/20 din 14 septembrie 2020, cu încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.
3. Din moment ce actul rămâne definitiv sau definitivă și irevocabilă hotărârea judecătorească în cazul contestării acestuia, se sesizează organul competent, în vederea încetării raporturilor de serviciu a dnei Elisaveta Constantin în cadrul gimnaziului „Valentin Slobozenco” din loc. Micăuți, r-nul Strășeni.
4. A informa subiectul controlului cu prezentul act de constatare și despre dreptul de a-l contesta în instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la primirea acestuia, la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, str. Kiev 3, mun. Chișinău.

Inspector superior de integritate

Serghei PLEȘCA

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate de operatorul înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal cu nr. 0000069. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011.